

ALBERTSLUND KOMMUNE

BESIGTIGELSESNOTAT AB SKALLERNE

ADRESSE COWI A/S
Parallelvej 2
2800 Kongens Lyngby

TLF +45 56 40 00 00

FAX +45 56 40 99 99

WWW cowi.dk

INDHOLD

1	Indledning	2
1.1	Nødvendigheden af flagermusundersøgelser	2
2	Metode	3
3	Resultater	4
3.1	Området generelt	4
3.2	Potentiel flagermusegnede træer	10
4	Vurdering af behovet for yderligere undersøgelser og økologisk funktionalitet	15
5	Referencer	16

PROJEKTNR.

A275451

DOKUMENTNR.

VERSION

1.0

UDGIVELSESDATO

07-11-2025

BESKRIVELSE

Besigtigelsesnotat

UDARBEJDET

SFKN

KONTROLLERET

PRBS

GODKENDT

1 Indledning

Med principaftalen for udvikling af Albertslund Kommunes anlægsportefølje i sommeren 2023 besluttede kommunalbestyrelsen, at der skal etableres et nyt botilbud til borgere, der har brug for et længerevarende botilbud. Herved samles og evt. udbygges to af kommunens nuværende botilbud for borgere med kognitive funktionsnedsættelser - Boligerne Herstedøster Sidevej og Bofællesskabet Humlehusene.

Albertslund Kommunalbestyrelse besluttede den 13. februar 2024 at et nyt botilbud skal have til huse på Skallerne 1. Byggeriet opføres med boligorganisationen Albertslund Boligselskab som bygherre på boligerne, og Albertslund Kommune som bygherre på servicearealet. BO-VEST agerer byggeforretningsfører (den overordnede ansvarlige for byggesagens gennemførelse og fremdrift) for hele projektet, der samles i ét udbud og én byggeplads.

Der er gennemført en besigtigelse af området ved Skallerne 1 (matrikel 49a) med henblik på en overordnet vurdering af eksisterende forhold, samt udpegning af potentielle flagermusegnede træer. På baggrund af besigtigelsen, vurderes det, om der er behov for yderligere undersøgelser i yngletiden for flagermus (20. juni – 7. august), sensommeren (medio august – medio september) med lytteudstyr. Dertil kommer en vurdering af hvilke afværgeforanstaltninger, der potentielt skal indarbejdes i projektet samt om den økologiske funktionalitet for flagermus kan opretholdes ved en realisering af planen.

1.1 Nødvendigheden af flagermusundersøgelser

Der er i Danmark registreret 17 arter af flagermus, hvor af de 14 af arterne forekommer regelmæssigt. Alle de danske arter af flagermus er omfattet af habitatdirektivets¹ bilag IV og er dermed strengt beskyttede. For dyrearter omfattet af bilag IV indebærer beskyttelsen et forbud mod (med særlig relevans for flagermus) 1) forsætligt indfangning eller drab, 2) forsætlig forstyrrelse, især når de yngler eller overvintrer, 3) opbevaring, 4) transport m.m. og 5) at yngle- og rasteområder beskadiges eller ødelægges.

Yngleområder omfatter områder, som er nødvendige for dyrenes parring eller kurtisering, fødsel, eller opvækst af unger. Definitionen dækker også arealer i nærheden af selve yngleområdet, hvis afkommet er afhængigt af disse arealer.

Rasteområder defineres som områder, som er vigtige for at sikre overlevelsen af enkelte dyr eller bestande, når de er i hvile. Rasteområder er således områder, hvor dyrene i eller uden for yngletiden opholder sig for at hvile, sove eller overvintrer, opholder sig i skjul i større koncentrationer, eller opholder sig for at opfylde vigtige livs-funktioner.

For både yngle- og rasteområder gælder, at områder, der benyttes løbende hvert år eller med års mellemrum, skal beskyttes, selv når de ikke aktuelt benyttes af de pågældende arter.

¹ Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer

Beskyttelsen indebærer således, at yngle- eller rasteområder for bilag IV-dyrearter som udgangspunkt ikke må beskadiges eller ødelægges af aktiviteter, som der ansøges om eller planlægges for.

På den baggrund er Albertslund kommune forpligtiget til at undersøge, om det ved lokalplan realisering – herunder fældning af træerne - kan påvirke forskellige arter af flagermus negativt, og hvilke afværgeforanstaltninger der evt. er behov for at iværksætte.

1.1.1 Mulige flagermusarter i Albertslund Kommune og deres levesteder

Der er store regionale forskelle både med hensyn til antallet af flagermus, og med hensyn til, hvilke arter der findes i et givet område. I Albertslund Kommune forekommer brunflagermus, brun langøre, dværgflagermus, nordflagermus, pipistrelflagermus, skimmelflagermus, sydflagermus, troldflagermus og vandflagermus (Arter.dk, 2025), om end ikke alle arterne er lige almindelige.

De forskellige arter af flagermus har vidt forskellige krav til deres yngle- og rastelokaliteter og fordeler sig som oftest som følgende (Møller & Baagøe, 2013):

Tabel 1-1 De forskellige flagermusarter og deres fortrukne yngle- og rastesteder hhv. sommer og vinter.

Dansk navn	Latinsk navn	Sommer	Vinter
Brunflagermus	<i>Nyctalus noctula</i>	Træer	Træer
Brun langøre	<i>Plecotus auritus</i>	Træer/bygninger	Træer/bygninger/under jorden
Dværgflagermus	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	Træer/bygninger	Træer/bygninger
Nordflagermus	<i>Eptesicus nilssonii</i>	Bygninger	Bygninger
Pipistrelflagermus	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Træer/bygninger	Træer/bygninger
Skimmelflagermus	<i>Vespertilio murinus</i>	Bygninger	Bygninger
Sydflagermus	<i>Eptesicus serotinus</i>	Bygninger	Bygninger
Troldflagermus	<i>Pipistrellus nathusii</i>	Træer/bygninger	Træer/bygninger
Vandflagermus	<i>Myotis daubentonii</i>	Træer	Træer/under jorden

2 Metode

Der er foretaget en generel gennemgang af området samt en besigtigelse af træerne med henblik på deres egnethed for flagermus. Besigtigelsen af potentielle flagermusegnede træer foretages optimalt i vinterhalvåret, hvor træernes løv ikke skjuler eventuelle hulheder og sprækker eller i det tidlige forår, hvor løvet endnu ikke er fuldt udsprunget. Besigtigelsen blev derfor udført den 4/11-2025, hvor der blev foretaget en visuel besigtigelse af træerne fra jorden.

3 Resultater

3.1 Området generelt

Området er et åbent græsareal omkranset af træer, se Figur 3-1. Mod øst på græsarealet er der et mindre område med byggeaffald (A1). Græsarealet (G1) er omkranset af træer mod nord (L1) og vest (L4), mens der mod syd er en asfalteret sti samt et træ- og buskbevokset hegn mod de tilstødende parcelhushaver (L3). Mod øst er et mindre træbevokset område (Lund), samt er der mod vest på arealet levende hegn ind på græsarealet, som danner en cirkel formation (L2). I forlængelse af lunden mod syd ligger en mindre biotop (B1), som blandt andet indeholder to gamle lindetræer.

Figur 3-1 Oversigtskort over det undersøgte område

De forskellige områder gennemgås nedenfor

Græsareal, G1

Området er domineret af hundegræs og eng-rottehale, se Tabel 3-1 for en gennemgang af alle registrerede arter. Området er forstyrret med mange ruderatarter, og flere steder er der bar jord. Området fremstår med bælter med højere bevoksning enkelte steder, se Figur 3-2.

Tabel 3-1 Planter registreret på græsarealet indenfor området

Planter på græsarealet		
Ager-tidsel	Almindelig hirse	Almindelig hvene
Almindelig hundegræs	Almindelig kællingetand	Almindelig røllike

Burre sp	Draphavre	Eng-rottehale
Eng-brandbæger	Feber-nellikerod	Glat vejbred
Grøn høgeskæg	Grå-bynke	Gul fladbælg
Horse-tidse	Hvid kløver	Kruset skræppe
Kruset tidse	Krybende potentil	Lancet vejbred
Lugtløs kamille	Mælkebøtte sp	Prikbladet perikon
Rejnfan	Rød kløver	Skov-jordbær
Skvalderkål	Stor nælde	Storkenæb sp
Stribet kløver	Tusindfryd	Vikke sp

Figur 3-2 Græsarealet, G1, set fra syd mod nord

Levende hegn mod nord, L1

Dette levende hegn er domineret af engriflet hvidtjørn, fuglekirsebær, eg og hassel, se Figur 3-3. Dertil kommer indslag af prunus sp, pil sp, skov-elm, ahorn, vedbend, gedeblad sp, navr, ask, platan, liguster, rose sp, snebær og kristtjørn. De fleste træer er forholdsvis unge med en diameter i brysthøjde (dbh) på 10-20 cm. Der er tæt og krat-agtig underskov af bl.a. hvidtjørn og liguster, hvorfor det levende hegn generelt ikke vurderes egnet som yngle- og/eller rastested for flagermus. Der er

enkelte større træer, herunder et platantræ med en dbh på 40 cm, samt en ældre pil med en dbh på 60-70 cm. Platantræet er dog uden skader eller hulheder. Pilen har en skade og hulhed og gennemgås i afsnit 3.2.

Figur 3-3 *Det levende hegn (L1) mod nord på arealet med en dominans af blandt andet yngre hvidtjørn og fuglekirsebær*

Mindre levende hegn på arealet, L2

Mod vest på arealet står tre mindre levende hegn, som er plantet i en cirkelform. De levende hegn er domineret af hassel, med indslag af hvidtjørn, eg og prunus sp, se Figur 3-4. Alle træerne i de levende hegn er mindre, står tæt og af yngre dato, og er derfor ikke egnede for flagermus.

Figur 3-4 Yngre levende hegn, L2, på arealet domineret af hassel

Levende hegn mellem sti og parcelhushaver, L3

Dette levende hegn står langs parcelhushaver mod syd, og der er meget artsvariation i bevoksningen uden en dominerende art. Der er registreret liguster, hyld, fjeldribs, hassel, skov-elm, prunus sp, navr, engriflet hvidtjørn, ahorn, birk, hestekastanje, vedbend og avnbøg. På nordsiden af den asfalterede sti står en større birk, men denne indeholder ingen hulheder, og er derfor ikke egnet for flagermus. Mod vest står enkelte avnbøg, som er dækket i vedbend på stammerne.

Figur 3-5 Det sydlige levende hegn, L3, mellem asfalteret sti og parcelhushaver.

Levende hegn mod vest, L4

Dette levende hegn hænger i nord sammen med L1, se Figur 3-1 og Figur 3-6, og grænser op til en sø mod vest, som har træbevoksede brinker. Det levende hegn er domineret af fuglekirsebær, hvoraf flere af træerne er dækket i vedbend. Derudover er der indslag af navr, ahorn, hassel, prunus sp, hvidtjørn, fjeld-ribs og liguster. Enkelte af fuglekirsebærtræerne er forholdsvis store med en dbh på 30-40 cm, samt er der ældre hvidtjørn, og nogle af disse har hulheder som gennemgås i afsnit 3.2.

Figur 3-6 Det vestlige levende hegn, L4, domineret af fuglekirsebær

Mindre biotop med ældre lindetræer, B1

Mod sydvest på arealet ligger en mindre biotop bestående af krat og to ældre lindetræer, se Figur 3-7. Krattet er domineret af fjeld-ribs, med indslag af snebær, ar-mensk brombær (invasiv), navr, fuglekirsebær, skov-elm, hyld, vedbend og lind. Krattet er ikke flagermusegnet, men de to lindetræer gennemgås i afsnit 3.2

Figur 3-7 Biotop, B1, domineret af fjeld-ribs og med to ældre lindetræer

Træbevokset område mod øst, lund

Området er domineret af høje, tynde egetræer. Der løber et hegn mellem græsområdet og lunden lidt inde i træbevoksningen. Derudover er der indslag af fuglekirsebær, ahorn, hvidtjørn, almindelig guldregn, rød-eg, lind, almindelig skovranke, rose sp, navr, liguster, birk, snebær, kristtjørn, taks, laurbær-kirsebær og skov-fyr. Træerne står tæt og der er tæt underskov af blandt andet navr og liguster, samt ligger der dødt ved og kvas i bunden. Mod øst står enkelte større ege med en dbh på ca. 40 cm. Enkelte træer har skader, som gennemgås i afsnit 3.2.

Figur 3-8 Det mindre træbevoksede område domineret af høje, tynde egetræer

3.2 Potentiel flagermusegnede træer

I dette afsnit gennemgås alle registrerede træer med hulheder eller skader. Det vurderes hvorvidt de observerede skader eller hulheder er egnede yngle- og/eller rastesteder for flagermus.

Pil i L1

I det nordlige levende hegn er et enkelte gammelt piletræ, som har en skade i form af en knækket gren, Figur 3-9. Skaden vurderes ikke at være egnet for flagermus, da der ikke er dannet et hulrum af betydlig størrelse bag skaden. Derudover vender skaden opad, hvorfor området er udsat for regn.

Figur 3-9 Ældre pil med knækket gren

Der er også en gren med et gammel spættehul, Figur 3-10. Hulhedens placering i forhold til de omkringliggende grene, træer samt underskoven gør, at der er meget tæt omkring hulheden, særligt i sommerperioden. Flagermusene vil derfor ikke benytte sig af hulrummet i pilen, da det vil være for besværligt at tilgå hulrummet. Pilen ligger indenfor udviklingsområdet, og vil blive påvirket af en realisering af planen.

Figur 3-10 Gammelt spættehul i gren på ældre pil

Træer dækket af vedbend, L3 og L4

I både L3 og L4 er der træer, hhv. avnbøg og fuglekirsebær, som er mere eller mindre dækket af vedbend, se Figur 3-11. Der er forskellige konklusioner i litteraturen omkring disse træers egnethed for flagermus. Det vurderes, at de ikke har stor værdi for flagermus i området. Samtidig bliver disse træer ikke fældet i forbindelse med en realisering af planen, da de ligger udenfor udviklingsområdet.

Figur 3-11 Avnbøg i L3 dækket af vedbend

Træer med hulheder i L4

Der er enkelte fuglekirsebær og ældre hvidtjørn i den nordlige ende af L4, som har mindre hulheder, se Figur 3-12. De omkringliggende grene, træer og underskoven gør det meget tæt omkring hulhederne, hvorfor flagermus ikke vil benytte sig af disse hulheder. Træerne står udenfor udviklingsområdet, og bliver ikke fældet i forbindelse med en realisering af planen.

Figur 3-12 Ældre hvidtjørn med hulheder

Ældre lindetræer

Der er enkelte hulheder i de to lindetræer i B1 på sydsiden af udviklingsområdet. Figur 3-13 viser en hulhed i det ene træ, som vurderes egnet for flagermus. De to ældre lindetræer i B1 er bevaringsværdige, og de bliver derfor ikke påvirket ved en realisering af planen.

Figur 3-13 Hulhed i lindetræ

Træer med skader og hulheder i lunden

I den østlige ende af den træbevoksede lund findes enkelte større egetræer med diverse skader. De fleste af træernes skader er afbarkede grene, som ikke skaber egnede levesteder for flagermus. Dertil kommer enkelte træer med revnede eller halvt afbrækkede grene. Disse flænger skaber dog ikke egnede yngle- eller rasteområder for flagermus, da de er for udsatte for vind og vejr, samt er forholdene omkring flængerne for tætte til at flagermus vil benytte sig af dem, se Figur 3-14.

Figur 3-14 Egetræ med revnet gren

Der er ligeledes et større ahorntræ i den vestlige ende af lunden, som har en hulhed, se Figur 3-15. Denne hulhed er egnet for flagermus. Træerne i lunden bliver ikke fældet i forbindelse med realisering af planen.

Figur 3-15 Ahorn med mindre hulhed

4 Vurdering af behovet for yderligere undersøgelser og økologisk funktionalitet

På baggrund af besigtigelsen, kan det ikke udelukkes at enkelte af de undersøgte træer, bliver brugt som enten yngle-, raste- og/eller overvintringshabitat. De fleste af de udpegede træer, bliver ikke påvirket ved en realisering af planen. En enkelt pil bliver ved nuværende projektering påvirket ved en realisering af planen. Hulheden i træet er dog tæt omkranset af underskov, grene og andre træer, hvilket gør hulheden uegnet for flagermus. På baggrund af dette er der ikke behov for yderligere undersøgelser.

Det skal indskræpes at pilen, som skal fældes ved projektrealisering, kun må fældes i perioden 1. september – 31. oktober jf. artsfredningsbekendtgørelsen §6 stk. 4.

Da de flagermusegnede træer ligger uden for udviklingsområdet og derfor ikke påvirkes ved realisering af planen, vurderes områdets økologiske funktionalitet for flagermus at kunne opretholdes ved en realisering af lokalplanen. Det vurderes ligeledes at en realisering af planen ikke udgøre risiko for Individdrab.

5 Referencer

Arter.dk. (2025). *Flagermus*.

Møller, J. D., & Baagøe, H. J. (2013). *Forvaltningsplan for flagermus-Beskyttelse og forvaltning af de 17 danske flagermus-arter og deres levesteder*. Naturstyrelsen.